

GRUNDVANDETS VENNER

Til foreninger af landmænd.

Grundvand og drikkevand – invitation til projektsamarbejde mellem Syddjurs Vandråd, DVN og foreløbig 6 vandværker (styregruppen).

Kort fortalt handler Grundvandets Venner om at få omsat viden til praktiske forsøg og løsninger. Løsninger af de såkaldte "uønskede stoffer" – ofte nitrat og pesticidrester fra i dag forbudte stoffer både i byen og i landbruget. Vi vil vise, at disse stoffer kan fjernes ved bæredygtige biotekniske metoder eller endnu enklere metoder. Gendanne den tidligere gode tilstand lokalt i magasinet omkring truede indvindingsboringer.

Vi vil også vise, at det har stor værdi for vandværker at have det fulde overblik mht. data og informationer om deres kildeplads og boringer. Den faglige tilgang til indsatsplaner, BNBO kan få stor betydning for lokale landmænd og samarbejdet om rent drikkevand, da det bør ske ud fra faglighed, efter risiko og fx kontrol, dokumentation frem for følelser og forsigtighedsprincip.

Som landmand og/eller forening af landmænd kan der opnås fordele ved at deltage aktivt.

- Vi udnytter viden om grundvandsmagasiner og boringer, samt forebygger med bedre indvindingsstrategier.
- Vi udnytter, at de uønskede stoffer ofte er ujævnt fordelt i grundvandet.
- Hvor stofferne endnu ikke har vist sig, kan vi gøre en stor forskel ved at foretage risikovurdering og indrette bedre varsling.
- Vi kan derfor bidrage med BNBO og indsatsplaner som passer bedst muligt til vandværkets behov samt i et samarbejde med især de lokale landmænd.
- Vi vil sammen kunne gøre en stor indsats for at gennemføre "hele" planer efter behov og dokumentation.

Samlet kan opbygning og deling af viden i et fællesskab få stor betydning for bevarelsen af den decentrale vandforsyning, som både har betydning for de lokale samfund og den samlede anvendelige grundvandsreserve i fremtiden.

Kan også få stor betydning for prisen af drikkevand, da bevarelsen af de lokale kildepladser kan få en helt ny betydning for billigere og bedre indsatsplaner, når man ved, at der findes tekniske muligheder for hurtigere gendannelse af rent grundvand omkring sine boringer.

Grundvandets Venner inviterer alle med i et samarbejde om at "redde kildepladser".

Læs om fordele og bliv medlem af Grundvandets Venner på www.grundvandetsvenner.dk eller kontakt os for en snak.

Baggrund.

Mange boringer er fra før 2007 og har måske en udpræget "skorstenseffekt", fordi de ikke opfylder kravene til en moderne vandværksboring. Dette fysiske fænomen kan faktisk udnyttes.

Mange grundvandsmagasiner har også indbygget en vis "skorstenseffekt", ude i magasinet, så en renovering af boringer (ved overboring) vil næppe hjælpe tilstrækkeligt. Endelig er der også eksempler på, at de

GRUNDVANDETS VENNER

uønskede stoffer er kommet ned i godt beskyttede magasiner - i stor afstand fra kildepladsen - fx via punktkilder og andre borer med forkert opbygning.

Fælles for alle kildepladser er, at vi vil gennemføre forskellige metoder/designs og søge vist, at alle typer borer og magasiner kan reddes. Det skal ske på kildepladsen og omkring de eksisterende borer. Vi tager også biotekniske metoder i brug til rensning og gendannelse af rent grundvand.

Vi ser ofte, at kildepladser blive nedlagt og ofte uden det fagligt er nødvendigt. Måske kan vandværkernes borer og kildepladser reddes og dermed bidrage til en større tilgængelig grundvandsreserve. Det er godt for vandværket, lokalsamfundet og kommunen.

Vi arbejder med både vidensdeling og udvikling af de praktiske metoder, som passer netop til det enkelte vandværk. De mange steder, det allerede er lykkedes, samt kommende resultater giver dermed ny viden og erfaringer, og kommer så andre til gode. Her er kernen i projektet: **praktiske resultater og vidensdeling.**

Foreningens medlemskab kan betragtes som en relevant aktivitet om vidensdeling og information, kurser, temamøder m.m.

Rettidig omhu.

Vi kan allerede nu tilbyde et samarbejde om **kildepladsrapporter** samt en handlingsplan.

- Opdage tydelige begyndende fejl ved borerne – både kemiske og fysisk.
- Forslag til forbedringer ved løbende tilstandskontrol og bedre forvarsling, hvis borer og kildepladser er i risikogruppen for at få uønskede stoffer.
- Dette er højaktuelt nu, hvor kommunen ikke mere kan dispensere for overskridelser.
- Og ikke mindst afholde kurser/temaaftener om eget vandværk & kildeplads.
- Dermed skabe indsigt hos bestyrelsen, så den kan træffe fornuftige beslutninger om fremtiden.

Kontakt os gerne – både som medlem af Grundvandets Venner – eller blot som interesseret.

Brug KONTAKT formular på www.grundvandetsvenner.dk

Grundvandets Venner/DVN

Syddjurs Vandråd

Grundvandets Venner

